

Vroeg Wijs met geld

Informatie over hoe u uw kind helpt slim en verstandig om te gaan met geld

gemeente Heumen

Inhoudsopgave

Zakgeld	4
Kleedgeld	6
Belgeld	8
Geld lenen	9
Ouder dan achttien	10

Meer weten?

Wilt u meer informatie over de financiële opvoeding van uw kinderen? Neem dan een kijkje op www.nibud.nl of www.nibudjong.nl. Op winkel.nibud.nl/consumenten kunt u de boekjes *Financiële opvoeding Goed met Geld* en *Money Mindsets* bestellen.

Met vragen kunt u terecht bij het team Schuldhulpverlening van de gemeente Heumen, (024) 358 83 00. Kijk voor meer informatie en openingstijden op www.heumen.nl.

Financiële opvoeding

Ooit zullen uw kinderen financieel op eigen benen moeten staan. Daar is oefening voor nodig. U kunt uw kinderen nu al leren uit te komen met een bepaald budget. Dat kan door zakgeld te geven. En als ze ouder zijn kleedgeld en belgeld.

Kinderen die zelf geld hebben om uit te geven, leren bijvoorbeeld dat het slim is een potje te reserveren voor bijzondere uitgaven. Of dat ze hun wensen moeten afstemmen op hun budget. Bovendien leren ze wat het verschil is tussen iets écht nodig hebben en iets gewoon graag willen. En dat lenen kan of mag, maar dat er grenzen zijn aan 'op de pof' leven.

Wie op jonge leeftijd met geld leert omgaan, komt later minder vaak in de financiële problemen. Maar ja, hoe helpt u uw kind op de juiste manier op weg? En hoeveel zakgeld, kleedgeld of belgeld moet u eigenlijk geven? Of hoeveel kostgeld vraagt u aan uw thuiswonende zoon of dochter die een eigen inkomen heeft?

In dit boekje geven we informatie over hoe u uw kind leert slim en verstandig om te gaan met geld. Op basis van een aantal tips en vuistregels kunt u uw zoon of dochter helpen de eerste stappen te zetten naar financiële zelfstandigheid. En naar een volwassen leven dat vrij is van schulden.

Zakgeld

De financiële opvoeding van uw kind begint met zakgeld geven. Een prima manier voor uw kind om te leren sparen, plannen en budgetteren.

Vanaf wanneer?

U kunt uw kind zakgeld geven vanaf het moment dat het een jaar of zes is. De meeste kinderen kunnen dan een beetje tellen en herkennen alle munten en het briefgeld.

Hoeveel?

Hoeveel u geeft, hangt af van de leeftijd van uw kind (zie tabel op pagina 5) en wat uw kind van het zakgeld moet betalen. Oudere kinderen betalen van hun zakgeld misschien ook cadeautjes voor vrienden en familie, of entree voor feesten. Het is goed om samen alle uitgaven op een rij te zetten en te kijken hoeveel zakgeld nodig is.

Vuistregels

- Geef steeds hetzelfde bedrag op een vast tijdstip.
- Geef duidelijk aan wat uw kind wel en niet van zijn zakgeld moet betalen.
- Stel grenzen. Op is op. Geef geen voorschot op het zakgeld.
- Bedenk dat zakgeld geen loon is en ook geen middel om te straffen.

Tip

Maak een zakgeldcontract. Leg hierin vast wat het bedrag is, hoe vaak uw kind het krijgt, hoe u betaalt, wat uw kind zelf betaalt en tot wanneer het contract loopt.

Richtlijn zakgeld

Leeftijd	Bedrag per week in €
6	tussen ± 1,00 en 2,00
7	tussen ± 1,00 en 2,00
8	tussen 1,20 en 2,00
9	tussen 1,20 en 2,00
10	tussen 1,50 en 2,00
11	tussen 2,00 en 2,50
12	tussen 3,50 en 4,60
13	tussen 4,95 en 5,75
14	tussen 4,60 en 5,95
15	tussen 4,95 en 5,75
16	tussen 4,85 en 5,95
17	Tussen 5,00 en 6,90
18	tussen 5,95 en 9,25

bron: Nibud 2013

Kleedgeld

Omgaan met kleedgeld is een goede oefening in budgetteren. Uw kind krijgt meer inzicht in de kosten van kleding. Ook leert uw kind dat het handig is geld opzij te leggen. En hoe belangrijk het is keuzes te maken.

Vanaf wanneer?

Kinderen vanaf een jaar of twaalf of dertien kunnen goed de verantwoordelijkheid aan van een eigen kledingbudget.

Hoeveel?

Het is lastig een concreet bedrag te noemen. Het hangt er maar net van af wat uw eigen budget is. En wat uw kind precies van het kleedgeld moet doen. Uit onderzoek blijkt dat scholieren van twaalf jaar en ouder maandelijks gemiddeld € 48,- uitgeven. Hierbij gaat het om alle kleding, inclusief ondergoed, sokken en winterjas.

Richtlijn kleedgeld

Leeftijd	Bedrag per maand in €
12	30-45
13	45-50
14	50
15	50-60
16	50-65
17	50-80
18	50-100

bron: Nibud 2013

Maak goede afspraken!

- Spreek af wat uw kind precies van het kleedgeld moet doen. Betaalt uw zoon of dochter bijvoorbeeld ook zelf schoenen, ondergoed, sportkleding en (winter)jassen?
- Bespreek wanneer en hoe u het kleedgeld geeft: elke maand of per kwartaal, contant of maakt u het over?
- Hoe gaat u om met kleding voor speciale gelegenheden. Is dat voor uw rekening?
- Spreek af per wanneer u het bedrag verhoogt en met hoeveel dan.

En wat als het niet genoeg is?

In de praktijk blijkt dat kinderen heel vindingrijk zijn. Met een beperkt budget kunnen ze heel wat van hun garderobe maken. Toch kan het natuurlijk voorkomen dat het kleedgeld al op is vóór het einde van de maand of het kwartaal. Misschien heeft uw kind al het geld uitgegeven aan dure sportschoenen. Daardoor is er niets meer over om die versleten spijkerbroek te vervangen. Grijp liever niet direct in, maar maak duidelijk dat die broek toch een tijdje langer zal moeten meegaan. En leg uit dat het handig is regelmatig geld opzij te leggen voor duurdere aankopen. Of dat het een goed idee is om het kleedbudget aan te vullen met gespaard zakgeld of met inkomsten uit een bijbaantje.

Tip

Help uw kind een beetje op weg. Maak samen een overzicht van wat nodig is, wat de kosten zijn en wanneer uw kind wat koopt.

Belgeld

Grote kans dat uw kind net als andere kinderen een telefoon heeft. Maar ja, wie betaalt de belkosten? Veel ouders geven hun kind belgeld. Dit bedrag staat los van het zakgeld of klee­degeld.

Maak goede afspraken!

Maak duidelijke afspraken met uw kind over het belgeld. Neem in uw afspraken bijvoorbeeld de volgende punten mee:

- Bij abonnementen: jongeren onder de achttien jaar kunnen zelf geen abonnement afsluiten. Dit kunt u als ouder doen. Bespreek wat u aan abonnementsgeld voorschiet, welk deel uw kind betaalt en wat u doet als de belkosten onverwacht veel hoger zijn.
- Bij prepaidkaarten: hoe vaak geeft u een kaart en wat doet u als de kaart op is?
- Wat zijn de verwachtingen over naar huis bellen, whatsappen of sms-en: hoe vaak en wanneer?
- Wie betaalt de belkosten wanneer uw kind zelfstandig op vakantie gaat?
- Wie betaalt het als de telefoon kapotgaat of kwijtraakt?
- Wanneer is het tijd voor een nieuwe telefoon en waarom?

Gemiddelde uitgaven aan mobiel bellen per maand

Leeftijd	Bedrag in €
12	€ 10,-
13	€ 13,-
14	€ 15,-
15	€ 16,-
16	€ 17,-
17	€ 20,-
18	€ 24,-

bron: Nibud 2013

Tip

Wijs uw kind op de hoge kosten van abonnementen op ringtonen, bepaalde sms-diensten of games. Op www.consuwijzer.nl leest u hoe uw kind zich kan afmelden voor dure diensten.

Geld lenen

Geld lenen begint vaak met kleine bedragen. Een beetje voorschot op het zakgeld. Of een paar tientjes om bijvoorbeeld de oplopende kosten van de mobiele telefoon te betalen. Het is niet verkeerd geld te lenen. Zolang de kosten uw kind maar niet boven het hoofd groeien en terugbetalen nog lukt.

Voorschieten

Uit onderzoek blijkt dat jongeren het vrij normaal vinden om geld te lenen; 42% doet dat wel eens. Steeds vaker gaat het om grotere bedragen. Een paar honderd euro om bijvoorbeeld een scooter te kunnen kopen. Of de vakantie voor te schieten. Met een klein budget zijn zulke schulden lastig bij te benen.

Verantwoord lenen

Leer uw kind wat verantwoord lenen is. Kijk samen naar wat er binnenkomt in de vorm van zakgeld of een bijbaantje. En of het op basis daarvan wel lukt om een lening af te betalen. Leer uw kind door te rekenen hoeveel geld hij of zij in hoeveel termijnen af moet betalen. En hoe lang het dus in totaal duurt om van de lening af te zijn. Dit is een prima oefening voor later als het gaat om het lenen van grotere bedragen, zoals bij een hypotheek.

Tip

Op www.nibud.nl/scholieren kunnen jongeren leren een begroting te maken.

Ouder dan achttien

Als uw kind achttien jaar wordt, verandert er veel. Uw zoon of dochter gaat studeren, werken, of op zichzelf wonen misschien. Ook als het om geld gaat, verandert er het een en ander.

Jongeren boven de achttien moeten zelf een zorgverzekering afsluiten, een eventuele zorgtoeslag regelen en misschien wel kostgeld betalen. Ook de aanvraag van een studiefinanciering ligt op hun bordje. Bovendien zijn ze vanaf nu aansprakelijk voor de schulden die ze maken.

Het is belangrijk dat uw kind weet waar het aan toe is. In het Nibud-boekje *Voor boven de 18* staat alle informatie over geldzaken voor meerderjarige jongeren. De gemeente Heumen stuurt dit boekje naar alle jongeren die binnenkort achttien jaar worden.

Kostgeld

Heeft u een thuiswonende zoon of dochter met een eigen inkomen? Dan is het heel redelijk dat hij of zij kostgeld betaalt. Zo leert uw kind wat het betekent om in het eigen levensonderhoud te voorzien. Kijk goed naar de draagkracht van uw zoon of dochter. En bepaal welke kosten u wilt doorberekenen (huur/hypotheek, gas, water, elektriciteit, heffingen van gemeente, waterschap, telefoon, kabel, internet en abonnementen). Reken de bedragen terug naar maandlasten. U kunt het kostgeld ook baseren op normbedragen. Voor gas, water en licht bijvoorbeeld geldt een vergoeding van € 1,93 per dag; voor boodschappen, wassen en andere huishoudelijke zaken € 8,50 per dag.

Tip

- Vindt u het lastig een goede berekening van het kostgeld te maken? Op de site van Nibud vindt u verschillende documenten en invulschema's die u helpen de vergoeding vast te stellen. Zie www.nibud.nl > omgaan met geld > kinderen en geld.
- Heeft uw thuiswonende kind eigen inkomsten? Dit kan van invloed zijn op de hoogte van uw huurtoeslag en uitkering. Informeer ernaar bij de Belastingdienst en de uitkerende instantie(s).

uitgave januari 2014

www.heumen.nl